

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

23 april 1997

VOORSTEL VAN DECREET

– van mevrouw Marijke Dillen en de heren Filip Dewinter en Jan Penris –
**houdende wijziging van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie,
gecoördineerd op 25 januari 1995**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dat de bevolking recht heeft op politieke informatie zal niemand ontkennen. Het verstrekken daarvan behoort tot een prioritaire opdracht van de openbare omroep. De informatieopdracht van de nieuwe VRT is sinds het minidecreet van december 1995 duidelijk beklemtoond en als een prioritair deel van de openbare omroepopdracht omschreven in artikel 8 van het maxidecreet.

Dat de VRT bij de uitvoering zijn informatieopdracht de plicht heeft de principes van onpartijdigheid en onafhankelijkheid te respecteren, zal evenmin iemand ontkennen. Ook deze verplichting is duidelijk opgenomen in artikel 8 en artikel 23 van de decreten betreffende de radio-omroep en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995.

Helaas moeten de indieners van dit voorstel van decreet vaststellen dat de openbare omroep in deze een grote partijdigheid aan de dag legt. De objectiviteit laat veel te wensen over in alle programma's van informatieve aard, in de actualiteitsprogramma's en in de journaals. Niet alle politieke partijen worden op dezelfde wijze behandeld. De openbare omroep legt een bijzonder grote "selectiviteit" aan de dag door bepaalde partijen systematisch aan het woord te laten en andere systematisch uit te sluiten.

In de volgende tabel is voor twee programma's van de openbare omroep het aantal keer weergegeven dat een politieke partij voor een debat werd uitgenodigd.

programma	'De zevende dag' 1995
CVP	42
SP	36
VLD	26
AGALEV	14
VU	10
VLAAMS BLOK	4

radioprogramma	'Voor de dag' mei-juni 1995
SP	17
VLD	12
CVP	10
AGALEV	4
VLAAMS BLOK	3

De cijfers spreken voor zich.

Een openbare omroep die (hoofdzakelijk) wordt gefinancierd met overheidsgelden moet zich houden aan strikte regels van neutraliteit en objectiviteit. Hij dient rekening te houden met het ganse politieke spectrum in Vlaanderen.

De indieners van dit voorstel van decreet betreuren dat een dergelijke vanzelfsprekende verplichting als dusdanig wordt ervaren door de openbare omroep. Omdat de openbare omroep zich niet houdt en zich duidelijk niet wenst te houden aan deze verplichtingen, moeten er regels worden opgesteld, om een einde te stellen aan de willekeur.

Dit voorstel heeft geenszins de bedoeling op te leggen dat in ieder programma alles op een weegschaal wordt afgewogen. Dat zou voor de VRT geenszins werkbaar zijn. Daarenboven legt de concrete actualiteit van iedere dag klemtonen en zorgt die ervoor dat sommige partijen op een gegeven ogenblik meer aan bod komen dan andere. Maar over een langere periode – de indieners opteren hier voor een jaar – moeten de verschillende in het Vlaams Parlement vertegenwoordigde politieke partijen overeenkomstig hun sterkte aan bod komen.

Dat kan enkel door de in het Vlaams Parlement vertegenwoordigde partijen worden gevraagd van de VRT op voorwaarde dat er een duidelijke en actieve deelname is van een partij bij een politieke kwestie. Indien de VRT op objectieve wijze kan aantonen dat een bepaalde partij volledig afwezig is in het politiek debat, zou het immers onredelijk zijn om een dergelijke verplichting op te leggen.

Het is zinloos verplichtingen decretaal te regelen waarop geen controle mogelijk is en die niet afdwingbaar zijn. Vandaag kan een dergelijke controle enkel behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie. In de toekomst moet deze bevoegdheid eveneens worden toevertrouwd aan het op te richten Vlaams Commissariaat voor de Media.

Het is niet verdedigbaar dat een overtreding van deze bepalingen zou vallen onder de toepassing van Titel VI van de decreten betreffende de radio-omroep en televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995. De overtreding beschreven in dit voorstel van decreet, moet vallen onder de toepassing van de administratieve geldboeten. Deze overtreding dient uiteraard buiten elke vorm van strafbepaling te blijven, maar een administratieve boete zou wel moeten kunnen worden opgelegd. Helaas voorziet

de huidige mediawetgeving in deze mogelijkheid niet. Wij wensen nu reeds duidelijk te stellen dat bij de toekomstige hervorming van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie en de oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media de mogelijkheid moet worden gegeven tot het opleggen van administratieve geldboetes bij overtreding van de mediadecreten.

Tot slot willen de indieners duidelijk beklemtonen dat dit voorstel van decreet geen inbreuk betekent op de bepalingen van het mediadecreet dat de VRT op autonome wijze haar programma vastlegt : het is geen inmenging in de programmatie, het beoogt enkel een objectieve en onpartijdige behandeling te waarborgen voor alle in het Vlaams Parlement vertegenwoordigde politieke partijen, indien de VRT in het kader van haar vastgelegde informatieopdracht in haar programma's politieke debatten inricht.

Volledigheidshalve wordt in deze toelichting duidelijk gesteld dat de regeling van dit decreet enkel betrekking heeft op politieke debatten georganiseerd door de VRT in het kader van haar openbare omroepopdracht, waarbij in artikel 8, §1 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, uitdrukkelijk is vastgelegd dat de VRT prioritair een kwalitatief hoogstaand aanbod moet verzorgen, o.a. wat de informatievoorziening betreft.

Met "politiek debat" wordt in dit decreet de tegensprekelijke gedachtenwisseling waaraan één of meer in het Vlaams Parlement vertegenwoordigde politieke partijen deelnemen, bedoeld.

Marijke DILLEN

Filip DEWINTER

Jan PENRIS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 23 van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, gewijzigd bij de decreten van 8 maart 1995, 22 december 1995, 2 april 1996 en 29 april 1997, wordt een § 1bis ingevoegd, die luidt als volgt :

"§ 1bis. Wanneer de VRT politieke debatten uitzendt, zowel op radio als op televisie, waarbij vertegenwoordigers van politieke partijen worden uitgenodigd om hieraan deel te nemen, dient dit te gebeuren volgens het evenredigheidsbeginsel overeenkomstig het aantal volksvertegenwoordigers van deze partij in het Vlaams Parlement. Deze evenredigheid wordt berekend op jaarbasis.

Van de in het eerste lid bedoelde regel kan alleen worden afgeweken om programmatrische of objectief verklaarbare redenen, waarbij een afwijking om organisatorische redenen dient te worden beperkt tot 15 % op jaarbasis.

Jaarlijks kunnen de politieke partijen nagaan of zij, overeenkomstig de bepalingen van het eerste en tweede lid, voldoende aan bod zijn gekomen. Bij overtreding van deze bepalingen kunnen ze de VRT daarvan met een aangetekende brief in gebreke stellen voor 31 januari van het volgende jaar. De VRT moet hierop binnen twee weken antwoorden met een aangetekende brief. Het antwoord moet de motivering voor de afwijking bevatten.

Wanneer binnen de gestelde termijn geen antwoord is gegeven door de VRT of wanneer de politieke partij de opgegeven motivatie door de VRT betwist, kan ze beroep aantekenen bij de Geschillenraad bedoeld in artikel 79."

Artikel 3

In artikel 79 van dezelfde decreten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt "23, § 1" vervangen door "23, § 1 en § 1bis" ;

2° aan § 2 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor overtredingen van de bepalingen van artikel 23, § 1bis, begint de in het eerste lid bedoelde termijn van vijftien dagen slechts te lopen vanaf het verstrijken van de termijnen bedoeld in artikel 23, § 1bis." ;

3° aan § 3 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor overtredingen van de bepalingen van artikel 23, § 1bis, legt de Geschillenraad, naast de maatregel bepaald in het tweede lid, 2°, eveneens de verplichting op dat gedurende de volgende periode van één jaar de benadeelde politieke partij bijkomend aan bod moet komen in dezelfde mate waarin ze benadeeld is overeenkomstig artikel 23, § 1bis".

Marijke DILLEN
Filip DEWINTER
Jan PENRIS
